

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stefan

Nazwisko: Głogowski

Miejsce urodzenia: Dortmund

Data urodzenia: 24-12-1910

Kraj urodzenia: Niemcy

Imię ojca: Walenty

Imię matki: Franciszka

Znany/a też jako: Józef Malinowski

urodzony/a 24- 12-1910 Dortmund

Imiona rodziców: Walenty Franciszka

Jan Malinowski

urodzony/a 24- 12-1910 Dortmund

Imiona rodziców: Walenty Franciszka

Stefan Madanowski

urodzony/a 24- 12-1910 Dortmund

Imiona rodziców: Walenty Franciszka

Jan Madanowski

urodzony/a 24- 12-1910 Dortmund

Imiona rodziców: Walenty Franciszka

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Sprawa śledcza PUBP w Grójcu i WUBP w Warszawie przeciwko członkom Ruchu Oporu Armii Krajowej pod dowództwem Stefana Głogowskiego. Został on oskarżony o to, że będąc „w okresie od marca 1945 do dnia zatrzymania tj. 23.05.1946 w Grójcu jednym z kierowników nielegalnej organizacji ROAK (Ruch Oporu Armii Krajowej), usiłował przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego”. Podżegał do rabunku, dokonał „gwałtownego zamachu na UB i MO w Warce”, podczas którego ujęto i uprowadzono kierownika tamtejszego UB. Dokonał także napadu na posterunek MO w Rytomoczydlach, podczas którego jego grupa rozbroiła milicjantów, zabrała całą broń i zniszczyła akta służbowe. Podżegał do zabójstwa, wydając rozkaz zastrzelenia kierownika UB w Warce. Dokonał napadu na gorzelnię w Starej Wsi. Usiłował dokonać rabunku samochodu sowieckiego, w trakcie którego, na skutek ostrzelania, jeden z żołnierzy sowieckich został zabity. Podżegał do zabójstwa, wydając wyrok śmierci na kierownika PUBP w Grójcu Inowolskiego oraz na dr. Grussa. Dokonał także wielu innych napadów i rabunków, „terroryzując” ochronę i funkcjonariuszy MO. Dnia 21.11.1945 (z grupą około 100 członków organizacji) dokonał napadu na PUBP w Grójcu, usiłując odbić więźniów znajdujących się w urzędzie. Podczas akcji zastrzelono 2 wartowników PUBP. 23.01.1946 dowodził akcją odbicia ze szpitala na Pradze w Warszawie ranego członka ROAK, którego przechowywał w swoim mieszkaniu i zaopatrzył w fałszywe dokumenty. Posiadał nielegalną broń oraz posługiwał się przed władzami fałszywymi dokumentami osobistymi na nazwisko Madanowski Stefan. Oskarżony został także o to, że po wkroczeniu wojsk polskich i sowieckich na teren pow. grójeckiego, będąc zobowiązany do służby wojskowej, jako oficer WP w stopniu porucznika, a w konspiracji w stopniu kapitana, nie uczynił zadość powołaniu do wojska. Za powyższe, wyrokiem WSR w Warszawie z 08.09.1947, został skazany na karę śmierci. W aktach znajduje się także sprawa obiektowego rozpracowania kryptonim „G-C I”, założona przez PUBP w Grójcu 30.06.1951 na „bandę ROAK”. Według raportu, Stefan Głogowski, był członkiem NOW (Narodowa Organizacja Wojskowa), która występowała z ramienia Stronnictwa Narodowego. W czasie okupacji pełnił funkcję dowódcy ośrodka AK Nr 1 obejmującego miasto Grójec i pobliskie okolice (AK obwód Grójec „Głuszec”). Używał wówczas nazwiska Józef Malinowski. Stefan Głogowski w raporcie określany jest jako „zdecydowany wróg”, który „zwalczał postępowość” „gdyz prowadził walkę z KPP i rozpracowywał oddziały zbrojne AL-u”. „Z obawy przed aresztowaniem byli członkowie AK (...) postanowili stworzyć organizację tajną określając ją jako Ruch Oporu Armii Krajowej. Komendantem został Głogowski Stefan vel Malinowski Józef ps. „Józef - Wilga”. Wiosną 1945 ROAK nawiązała kontakt z „bandą NSZ”, która to „drogą ugodową podporządkowała się ROAK”.

IPN BU 0207/381 (1535/III).

Akta sprawy dotyczące Stefana Głogowskiego i innych skazanych za przynależność do oddziału ROAK, kradzieże, napady na funkcjonariuszy UB i MO, przechowywanie przedmiotów pochodzących z napadu, ukrywanie członka ROAK w miejscowości Kępina, udzielenie pomocy członkom ROAK, przechowywanie broni bez zezwolenia. Stefan Głogowski vel Józef Malinowski (Madanowski) został aresztowany 23.05.1946, za to, że „wydawał wyroki na działaczy demokratycznych i organizował napady na UB w Grójcu”. Osadzony został w więzieniu Warszawa-Mokotów. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z 08.09.1947 został skazany na karę śmierci. Dwukrotnie zwracał się z prośbą do Prezydenta o zastosowanie prawa łaski. W aktach znajdują się podania wielu osób z prośbą o łaskę dla Stefana Głogowskiego. O to samo wystąpił także adwokat Marian Wagner. W prośbach podkreślano jego działalność w konspiracji, zasługi dla miejscowej ludności (np. uwolnienie ok. 25 więźniów z Gestapo w Grójcu) oraz udział w wojnie w 1939. Prezydent nie skorzystał z prawa łaski. WSR w Warszawie 05.12.1947 ponownie rozpatrzył sprawę. Wyrok został utrzymany, mimo opinii składu sądzącego, aby wyrok śmierci zamienić na dożywocie. Wyrok śmierci wykonano 06.02.1948 w więzieniu na Mokotowie.

IPN BU 1021/244 t. 1-3 (Sr. 1424/47).

Opracowanie Nr 39 dot. Ruchu Oporu Armii Krajowej-Obwód Grójec, którego dowódcą był Stefan Głogowski ps. Józef, okres działalności 1945-1946, obszar działalności miasto i pow. Grójec. Materiały opracowane przez Wydział "C" KWMO w Warszawie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW na podstawie materiałów śledczych 1535/III i sądowych SR-1424/47. Według opracowania Stefan Głogowski ps. „Józef”, były oficer zawodowy do 1939, a następnie komendant AK ośrodka I obwodu Grójec” posługiwał się nazwiskami Jan Malinowski, Madanowski. Po wojnie nie zakończył działalności konspiracyjnej, nie ujawnił się i nie poddał rejestracji wojskowej, „zaczął się ukrywać niezadowolony, że oswobodzenie przyszło ze wschodu”. W marcu 1945 wspólnie z innymi byłymi członkami AK „o podobnej mentalności” utworzyli tajną organizację – Ruch Oporu Armii Krajowej, „zadaniem której było zwalczanie tworzącej się nowej władzy ludowej i jej administracji. Ze szczególną aktywnością ROAK zwalczała organa bezpieczeństwa oraz członków PPR”. Według opracowania, „banda >Józefa< dokonała 42 napadów podczas których zamordowano 10 osób”. W czerwcu 1945 „Józef” nawiązał kontakt z „Emilem” z kierownictwa SN w Warszawie (Stronnictwo Narodowe), poprzez którego planował nawiązać kontakt z rządem londyńskim. W grudniu 1945, po napadzie na PUBP w Grójcu, wiedząc że jest poszukiwany przez organa BP, Stefan Głogowski wyjechał wraz z rodziną do Warszawy i ukrywał się pod nazwiskiem Madanowski.

IPN BU 0180/55 t. 1-2 (Opracowanie Nr 39, p. 39).

Według zapisów ewidencyjnych Stefan Głogowski przed 1939 był zawodowym oficerem WP w stopniu porucznika. W okresie okupacji należał do podziemnej organizacji ZWZ na terenie Radomia, pełniąc funkcję oficera wywiadu. Od 1942 roku należał do NOW w Grójcu pod dowództwem Marczyńskiego ps. „Michał” i „Prus”, pełniąc funkcję Komendanta Ośrodka Grójec występował pod ps. „Józef”. W 1943 roku przeszedł do AK i pełnił funkcję Komendanta Ośrodka I wchodzącego w skład Obwodu, którego komendantem był Wolski Józef ps. „Halny”. W organizacji tej był do wyzwolenia. Po wyzwoleniu nie ujawnił się lecz przystąpił do organizowania byłych członków AK do walki z ustrojem RP. Został komendantem organizacji pod nazwą ROAK, posługując się ps. „Józef”. ROAK posiadał 6 placówek gminnych na terenie pow. grójeckiego, 1 oddział ruchomy oraz Sztab Komendy. Liczyła ponad 100 osób. Uzbrojona w broń automatyczną, RKM-y, Kb, pistolety oraz garłacze i pięści pancerne. Na terenie powiatu dokonała, na rozkaz komendanta lub pod jego bezpośrednim dowództwem szeregu napadów terrorystyczno-rabunkowych na posterunki MO i UBP.

Kartoteka odtworzeniowa MSW.